

344

**Z A K O N
O ZAŠTITI OD BUKE**

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se utvrđuju; temeljni pojmovi o buci, mjerjenje i zaštita od buke, način mjerjenja, granične dozvoljene vrijednosti i nivo buke, usklađivanje prostora i vremena u svezi sa izvorom buke, nadzor nad provođenjem ovog Zakona, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu od buke.

Članak 2.

Buka, u smislu ovog Zakona, je svaki zvuk čiji nivo prekoračuje najviše dozvoljene nivoe propisane ovim Zakonom s obzirom na vrijeme i mjesto gdje nastaje u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

Članak 3.

Izvorom buke, u smislu ovog Zakona, smatra se svaki objekat sa sredstvima za rad i transport, uređajima, instalacijama, te bučne aktivnosti i drugi objekti i radnje od koje se širi zvuk, a koji prelazi dopuštene nivoe (u dalnjem tekstu: izvori buke).

Članak 4.

Sredinom u kojoj ljudi rade i borave, u smislu ovog Zakona, smatraju se svi otvoreni i zatvoreni prostori u naseljima i izvan naselja u kojima se ljudi zadržavaju radi boravka, odmora i rekreacije.

Članak 5.

Dozvoljeni nivoi buke na radnom mjestu u industriji, energetici, zanatstvu i raznim drugim pogonima, kojih su radnici izloženi tјekom radnog vremena regulira se propisima o zaštiti na radu.

Članak 6.

Pojmovi, oznake definicije, jedinice mjere zvuka:

I - Jačina zvuka [W/m^2]

Io - Referentna jačina zvuka, čija je veličina 1×10^{-12} [W/m^2], a predstavlja prosječnu donju granicu prijema zvuka ljudskog uha pri frekvenciji od 1Hz.

L - nivo jačine zvuka (akustična jačina) predstavlja karakteristiku pojačanja ili slabljenja jačine zvuka.

Nivo jačine zvuka je bezdimenzionalna veličina, budući da je definirana kao kočnik mjerene i referentne vrijednosti.

P - zvučni tlak [N/m^2]

Po - referentni zvučni tlak čija je vrijednost na 2×10^{-5} [N/m^2] Pa

Leg - srednja energetska vrijednost buka promjenljivog nivoa ekvivalentna buci kontinuiranog nivoa mjerenoj u trajanju od 15 min. u razdobljima od 6,00 do 22,00 sata danju i od 22,00 do 6,00 sati noću.

Ln - nivo zvučnog tlaka koji je iznad navedenog u n% vremena od perioda u kojem se mjeri.

L1 - predstavlja nivo buke koji je prekorачen za % vremena, a najkraći period mjerjenja je 15 minuta.

B - jedinica mjere jačine zvuka (Bel) odgovara onoj jačini zvuka čiji je nivo jačine zvuka ravan jedinici ($L=1$)

dB - Decibel je deset puta manja jedinica Bela ($dB=0,1B$).

dB (A) (decibel A-skale) – međunarodna mjerena skala nivoa zvuka ili buke koja uzima u obzir promjenljivu osjetljivost ljudskog uha.

II - NAJVIŠI DOZVOLJENI NIVO BUKE I MJERE ZAŠTITE

Članak 7.

Izvori buke ne smiju izazvati buku koja prelazi nivoe utvrđene ovim Zakonom.

Najviši dozvoljeni nivoi buke, u smislu ovog Zakona, utvrđeni su u tabelama 1,2,3 i 4, a korekcija nivoa izmjerene buke u tabeli 5, koje su sastavni dio ovog Zakona.

Članak 8.

Zaštita od buke ostvaruje se:

1. sprečavanjem nastajanja buke,
2. kontrolom namjene prostora i prostornim rasporedom stvarnih i potencijalnih izvora buke u odnosu na prostore osjetljive na buku,
3. smanjenjem broja izvora buke,
4. boljom zvučnom izolacijom,
5. praćenjem i kontrolom nivoa buke,
6. zabranom rada za sve namjene, odnosno izvore buke koji izazivaju buku iznad graničnih nivoa,
7. otklanjanjem i smanjivanjem buke na dopušteni nivo,
8. povremenim ograničavanjem buke, osobito rada izvora buke tjemkom noći,

9. akustičnim mjeranjima radi provjere i stalnog nadzora stanja buke.

10. Izborom najboljih tehnologija.

Članak 9.

Općinska služba nadležna za poslove prostornog planiranja, u okviru svoje nadležnosti, osigurava izradu karte buke za utvrđivanje i praćenje nivoa buke.

Karta buke, u smislu ovog Zakona, je grafički prikaz temeljnih nivoa buke i sastavni je dio dokumentacije prostora.

Općine su dužne izraditi kartu buke, iz stavka 2. ovog članka, u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 10.

Općine svojim prostornim planom, urbanističkim projektom i regulacijskim planom određuju predviđene nivoе buke na grafičkom prikazu.

Predviđeni nivoi buke ne smiju preći najviši dopušteni nivo buke utvrđen ovim zakonom, a sukladno planiranim sadržajima i funkcijama u prostoru.

Članak 11.

U postupku utvrđivanja urbanističko-tehničkih uvjeta za uređenje prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata, Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) odnosno općinska služba nadležna za poslove zaštite okoliša, u okviru svoje nadležnosti, utvrđuju osobite uvjete građenja za zaštitu od buke u sredini u kojoj ljudi rade i bo-

rave, kao i vrste djelatnosti u pojedinim zonama sukladno tabeli 2.

Na elaborat o zaštiti od buke, koji je sastavni dio svakog pojedinačnog projekta, suglasnost daje Ministarstvo, odnosno općinska služba nadležna za poslove zaštite okoliša.

Članak 12.

U postupku izdavanja odobrenja za rad, tijelo uprave, odnosno služba nadležna za davanje odobrenja za rad, ne mogu izdati odobrenje za rad ako nisu ispunjeni uvjeti za zaštitu od buke.

Odobrenje za rad izdaje se uz prethodno pribavljenou stručno mišljenje pravne osobe ovlaštene za mjerjenje buke sukladno ovom Zakonu.

Članak 13.

Nakon izgradnje, odnosno rekonstrukcije objekta koji je izvor buke ili se nalazi u sredini gdje buka prekoračuje najviši dopušteni nivo za tu vrstu objekta, pravne i fizičke osobe dužne su, uz zahtjev za izdavanje odobrenja za uporabu izgrađenog, odnosno rekonstruiranog objekta, priložiti nalaz i mišljenje ovlaštene pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti da buka ne prekoračuje propisani najviši dopušteni nivo utvrđen u tabeli 1.

Članak 14.

Pravne i fizičke osobe koje otvaraju gradilište, dužne su u plan uređenja gradilišta predvidjeti i primjeniti mjere za sprečavanje širenja buke sa gradilišta iznad dopuštenog nivoa.

Iznimno, u određenim slučajevima, kada nije moguće primjeniti mjere

za sprečavanje širenja buke sa gradilišta iznad dopuštenih granica, pravne i fizičke osobe dužne su u plan o uređenju gradilišta predvidjeti mjere kojima se zaštićuju radnici i građani i odrediti vrijeme izvođenja radova, uz prethodnu suglasnost tijela uprave nadležnog za poslove inspekcije rada.

Članak 15.

Ukoliko neka djelatnost ili objekat proizvodi buku iznad dozvoljenog nivoa, a prethodno je izdato odobrenje za rad, pravne i fizičke osobe dužne su obnoviti odobrenje za rad, uz prethodno usaglašavanje zaštite od buke, sukladno ovom Zakonu, u roku od 60 dana.

Članak 16.

Zaštita od buke svih vrsta postojećeg prometa uskladit će se sa nivoima buke utvrđene ovim zakonom reguliranjem prometa, vremenskim ograničenjem, zabranom korištenja bučnih prometnih sredstava, rekonstrukcijom kolovozza ili tračnica, uz zvučne izolacije prozora, fasada i dr. u roku od 15 godina od donošenja ovog Zakona.

Članak 17.

Kada nivo buke od prometa ili drugog izvora poraste za 3 dB(A), a posljedica je promjena u regulaciji prometa ili od novih prometnica, rekonstrukcija, dogradnji i dr., osim primjene odredbe ovog Zakona o najviše dozvoljenim nivoima buke, vlasnik izvora buke je obvezan osigurati na ugroženim objektima i zvučnu izolaciju prozora, prema tabeli 4. najkasnije u roku od 60 dana.

Zvučnu izolaciju prozora na no-

vom objektu, sukladno tabeli 4. osigurava investitor objekta.

Zvučnu izolaciju prozora na stariм objektima, u slučaju kada se vanjska buka ne može smanjiti, odnosno u svim slučajevima kada prelazi propisane nivoе utvrđene u tabeli 1. osigurava vlasnik novih izvora buke.

Ukoliko je, u cilju zaštite od prekomjerne buke ili novih izvora buke, potrebno ugraditi nove ili popraviti postojeće prozore, ugradnju odnosno opravku osigurava vlasnik, odnosno korisnik izvora buke.

Kod novih objekata, izolacija prozora mora biti usklađena sa bukom okoliša (bukom prometa) - stacionirani izvori ne smiju u okolišu prelaziti nivoе buke, propisane u tabeli 2.

Nivo buke stacioniranih izvora mora biti niži od dozvoljenih nivoа utvrđenih u tabeli 2. mjereno na udaljenosti od 5 metara od izvora, odnosno sukladno tabeli 1. u prostoru koji je ugrožen bukom tog izvora.

Članak 18.

Korištenje akustičnih uređaja u zatvorenim prostorima dozvoljeno je pod uvjetima da nivo buke ne pralazi Leq 80.

Iznimno, u diskotekama, nivo buke od korištenja akustičnih uređaja ne smije preći Leq 90 dB(A) u trajanju najviše 4 sata dnevno.

Ukoliko je nivo zvuka u ugroženim prostorima iznad dopuštenih nivoа, utvrđenih u tabeli 1., korisnik izvora zvuka dužan je na uređaj za pojačanje zvuka ugraditi elektronski regulator (ogra-

ničivač nivoа zvuka) koji se zapečati i kojim se regulira jačina zvuka do nivoа dozvoljenog ovim Zakonom.

Iznimno, akustični uređaji u ugostiteljskim objektima koji se nalaze u stambeno-poslovnim zgradama kolektivnog stanovanja mogu se koristiti samo ako imaju ugrađen elektronski regulator (ograničivač nivoа zvuka).

Članak 19.

Korištenje akustičnih uređaja na otvorenom prostoru dozvoljeno je ako nivo buke ne pralazi nivoе propisane u tabelama 1 i 2, i ako imaju ugrađen ograničivač zvuka.

Članak 20.

Izvori buke mogu se koristiti i kada prekoračuju propisane najviše dozvoljene nivoе buke, samo u slučaju otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i stanja koja bi mogla izazvati veće materijalne štete ili ugrožavaju zdravlje ljudi i njihovoga okoliša te u slučajevima iz članka 14. stavak 2. ovoga Zakona.

Članak 21.

Zabranjeno je obavljati radove, odnosno djelatnosti koje zbog buke ometaju noćni mir i odmor u naseljenim mjestima u vremenu od 22 do 06 sati idućeg dana.

Zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na obavljanje radova za uklanjanje posljedica elementarnih nepogoda i stanja koja bi mogla izazvati veće materijalne štete, ili ugroziti zdravlje ljudi i njihovog okoliša.

Zabrana iz stavka 1. ovog članka,

ne odnosi se i na radove i djelatnosti koji se, po prirodi svog tehnološkog procesa, moraju obavljati neprekidno, danju i noću, odnosno samo noću, a ne postoji tehnička ili druga mogućnost da se sprijeći širenje buke.

III - MJERENJE BUKE

Članak 22.

Mjerenje buke vrši pravna osoba koju ovlasti Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i koja je registrirana za obavljanje te djelatnosti, a ima u stalnom radnom odnosu specijalistu za mjerenje buke i opremu koja odgovara preporukama IEC 651 i 804 Type 1.

Članak 23.

Mjerenje nivoa buke na otvorenom prostoru vrši se tako da se mikrofon postavi od 1,2 m do 2 m iznad tla.

Kod posebnih mjernih zadaća ili posebnih uvjeta na terenu (npr. Zasjenjenje zidom, nagib terena, veliko prigušenje na tlu i sl.), mikrofon se može postaviti na visinu od 4 m iznad tla.

Kod mjerenja buke u blizini zgrade, mikrofon se postavlja na udaljenost najmanje 3 m.

Kod mjerenja buke na fasadi zgrade, mikrofon se postavlja 0,5 m izvan zgrade, približno na sredini otvorenog prozora.

Članak 24.

Mjerenje nivoa buke u prostorijama vrši se tako da mjerna točka bude udaljena 1 m od zidova ili drugih reflek-

tirajućih površina, a mikrofon se postavlja na visinu 1,2m do 1,5m iznad poda.

Kod mjerenja buke u prostorijama sa zatvorenim prozorima i vratima mikrofon se postavlja, po mogućnostima, u sredinu prostorije.

Mjerenje strukturnog zvuka (izvor u zgradu) ili kod vanjske niskofrekveničiske buke, vrši se pri zatvorenim prozorima, u sredini prostorije.

Članak 25.

Karakteristična veličina koja se mjeri i na temelju koje se vrši ocjena prema odredbama ovog Zakona je ekvivalentni nivo buke u dB (A) ($L_{Aeq,T}$) i nivo buke L koji se pojavljuje 1% vremena mjerenja u dB(A).

Mjerenje i vrednovanje nivoa buke se vrši prema međunarodnim standardima ISO 1996/1, 1996/2 i 1996/3.

Članak 26.

Zvučne izolacije razdjelnih zidova i stropova, kao i konstrukcija od zvuka udara propisani su standardom JUS.U.J6.201, a mjere se prema:

- JUS.U.J6.043 terenska mjerenja izolacija od zračne buke,
- JUS.U.J6.049 terenska mjerenja izolacije međuspratnih konstrukcija od zvuka udara.

IV - NADZOR

Članak 27.

Nadzor nad primjenom ovog Zakona, u okviru svojih nadležnosti, vrši Kantonalni tijelo uprave nadležno za poslove zaštite okoliša.

Članak 28.

Inspeksijski nadzor nad sproveđenjem ovog Zakona vrši inspektor zaštite okoliša, građevinski inspektor i inspektor zaštite na radu, svako u okviru svoje nadležnosti.

Žalba protiv rješenja inspektora zaštite okoliša ne odlaže izvršenje rješenja.

V - KAZNENE ODREDBE

Članak 29.

Novčanom kaznom od 100 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu uprave:

- ako ne postupi sukladno čl. 9., 10. i 11. ovog Zakona;
- ako izda odobrenje za rad protivno članku 12. ovog Zakona;
- ako izda odobrenje za uporabu objekta bez prebjegnog nalaza i mišljenja ovlaštene pravne osobe iz članka 13. ovog Zakona.

Članak 30.

Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne postupi sukladno čl. 14, 15, 17, 18, 19, 21 i 22 ovog Zakona.

Za prekršaj iz predbjegnog stavka, kaznit će se i odgovorni pojedinac u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 1.500 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka, kaznit će se pojedinac novčanom kaznom od 50 do 500 KM.

Članak 31.

Korisnici akustičnih uređaja iz članka 18. stavak 4. i 19. Zakona, koji su prije stupanja na snagu ovog Zakona dobili odobrenje za rad, dužni su u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona ugraditi elektronske regulatore u akustične uređaje.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-02-203/05 PREDSJEDATELJ
12.svibnja 2005.god. SKUPŠTINE
G o r a ž d e dr.Alija Begović,s.r.

Tabela 1. - Dozvoljeni nivoi buke od vanjskih izvora u prostorijama prema namjeni

Red-ni broj	NAMJENA PROSTORIJE	Najviši dozvoljeni nivo		
		15 min Leq		L1
		(dBA)		
		danju	noću	(dBA)
A	Bolnice, klinike, domovi zdravlja			
A1	Bolesničke sobe	35	30	45
A2	Ordinacije	40	40	55
A3	Operacijski blok bez medicinskih uređaja i opreme	35	35	50
B	Hoteli, moteli, domovi, samački hoteli i sl.			
B1	Hotelske sobe A-kategorije i viših kategorija			
	Od izvora buke u zgradi i stacionarnih izvora izvan zgrade	35	30	45
	Od nestacionarnih izvora buke izvan zgrade	40	35	50
	Hotelske sobe B-kategorije i nižih kategorija	40	35	50
B2	Od izvora buke u zgradi i stacionarnih izvora izvan zgrade			
	Od nestacionarnih izvora buke izvan zgrade	45	40	55
	Spavaonice u domovima			
B3	Od izvora buke u zgradi i stacionarnih izvora izvan zgrade	40	35	55
	Od nestacionarnih izvora buke izvan zgrade	45	35	55
	Sobe u samačkim hotelima			
B4	Od izvora buke u zgradi i stacionarnih izvora izvan zgrade	40	35	50
	Od nestacionarnih izvora buke izvan zgrade	45	40	55
C	Škole, sveučilišta, biblioteke i sl.			
C1	Amfiteatri i učionice	40	40	50
C2	Kabineti na sveučilištima	35	35	50
C3	Kabineti u školama	40	40	50
C4	Čitaonice, biblioteke	40	40	
D	Dvorane			
D1	Bioskopske dvorane	40	40	45
D2	Pozorišta	30	30	35
D3	Koncertne dvorane	30	30	35
E	Ustanove za predškolsku djecu i sl.			
E1	Sobe za odmor djece			
	Od izvora buke u zgradi i stacionarnih izvora izvan zgrade	40	35	50
	Od nestacionarnih izvora buke izvan zgrade	45	35	50
E2	Sobe za rad sa djecom	45	45	50
F	Stambeni objekti			
F1	Spavaće sobe i dnevni boravci			
	Od izvora buke u zgradi i stacionarnih izvora izvan zgrade	40	30	45
F2	Od nestacionarnih izvora buke izvan zgrade	45	35	50

Tabela 2. - Dozvoljeni nivoi vanjske buke za planiranje novih objekata ili izvora buke

Podru- čje (zona)	NAMJENA PODRUČJA	Najviši dozvoljeni nivoi (dBA)		
		Ekvivalentni nivoi Leq		Vršni nivo
		dan	noć	L1
I	Bolničko-lječilišno	45	40	60
II	Turističko, rekreacijsko, oporavilišno	50	40	65
III	Čisto stambeno, vaspitno-obrazovne i zdravstvene institucije, javne zelene i rekreativne površine	55	45	70
IV	Trgovačko, poslovno, stambeno i stambeno uz prometne koridore, skladišta bez teškog transporta	60	50	75
V	Poslovno, upravno, trgovackozanatsko, servisno (komunalni servis)	65	60	80
VI	Industrijsko, skladišno, servisno i Prometno područje bez stanova	70	70	85

Napomena:

U smislu ovog pravilnika dan je od 6.00 do 22.00 sati, a noć od 22,00 do 6,00 sati.

Vršni nivoi L1 su oni nivoi buke, koji su prekoračeni u trajanju od 1% ukupnog vremena mjerjenja, odnosno perioda dan ili noć.

Tabela 3. - Buka u radnim prostorima od vanjskih izvora

Redni broj	VRSTA DJELATNOSTI	Dopušteni nivoi buke Leg u dBA
1.	Rad pretežno mentalnog karaktera koji zahtijeva koncentraciju, ili rutinski rad	55
2.	Mentalni rad usmjeren na kontrolu rada skupine ljudi Rad koji zahtijeva koncentraciju ili neposredno govorno ili telefonsko komuniciranje	50
3.	Entalni rad usmjeren na kontrolu rada skupine ljudi koja obavlja pretežno mentalni rad. Rad koji zahtijeva koncentraciju, neposredno govorno i telefonsko komuniciranje. Rad isključivo vezan za razgovore preko komunikacijskih sredstava (telefon i dr.)	45
4.	Mentalni rad koji zahtijeva veliku koncentraciju, isključivanje iz okoliša, preciznu psihomotoriku ili komuniciranje sa skupinom ljudi	40
5.	Mentalni rad kao izrada koncepcija, rad vezan za veliku odgovornost, komuniciranje radi dogovora sa skupinom ljudi	35

Tabela 4. - Minimalna zvučna izolacija prozora Ržw (dB) ovisno o nivou vanjske buke ispred prozora prostorija u kojima je ograničen nivo buke prema tabeli 1.

Nivo vanjske buke Leg dBA (15 minutna vrijednost)		Zvučna izolacija
Noć	Dan	Ržw (dB)
Do 60	do 65	30
60 do 70	65 do 75	35
Više od 70	više od 75	40

Tabela 5. - Korekcija nivoa izmjerene buke prije uporedbe sa dozvoljenim nivoima u tabelama 1., 2., 3. i 4.

Uticajni faktori	Korekcija za Leg (dBA)	Korekcija za L1 (dBA)
Buka avio	- 5	- 10
Buka željeznice	- 5	- 10
Impulsna buka	+ 5	+ 5
Istaknuti tonovi	+ 5	+ 5

345

Na temelju članka 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde /"Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj: 8/98, 10/00 i 5/03/, **d o n o s i m:**

**U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O
ZAŠTITI OKOLIŠA**

I

Proglašava se Zakon o zaštiti okoliša, koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na sjednici 12. svibnja 2005. godine.

Broj:02-02-256/05 P R E M I J E R
13.svibnja 2005.god. mr.Salko Obhodaš,s.r.
G o r a ž d e

346

**ZAKON
O ZAŠTITI OKOLIŠA
I - OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se: upravljanje, zaštita i unapređenje okoliša, određuju mjere i upravljanja prirodnim resursima, mjere i postupci zaštite od štetnih uticaja djelatnosti po okoliš, učešće javnosti u aktivnostima zaštite okoliša, financiranje zaštite i njeno unapređenje i organizacija vršenja poslova zaštite i unapređenja okoliša za Bosansko-podrinjski kanton (u dalnjem tekstu: Kanton).

Mjere i uvjeti upravljanja prirodnim resursima i radom stvorenim vrijednostima sprovode se sukladno sa ovim zakonom, ako za pojedine resurse drug-